

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee

Ühine põllumajanduspoliitika

Tingimuslik toetus Euroopa Komisjoni voliniku Dacian Cioloși ettepanekutele ELi põllumajandusreformi kohta

Aastal, mil ELi ühine põllumajanduspoliitika saab 50 aastaseks, tervitas Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee huviga komisjoni seadusandlikke ettepanekuid ning märkis, et mõningaid – ehkki kaugeltki mitte kõiki – komitee varasemates arvamustes esitatud soovitusi on arvesse võetud. Eelkõige on komitee korduvalt sedastanud, et tulevase ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) eesmärk peab olema otsusekindlalt kaitsta Euroopa põllumajandusmudelit, mis põhineb toiduga isevarustamise ja säästvuse põhimõtetel ning põllumajandustootjate ja tarbijate tegelikel vajadustel.

Komitee arvates ei saa Euroopa põllumajandusmudel toimida maailmaturu hindade ja tingimuste juures ega nulltariifiga. Vastukajaks komisjoni jõupingutustele luua Euroopa ja selle põllumajandustootjate vahel uus partnerlus on komitee seisukohal, et kuigi ettepanekute rõhuasetus on õige, vajavad need märkimisväärseid kohandusi veel mitmes valdkonnas.

Euroopa Komisjoni esitatud uue reformi üks positiivne aspekt on püüdlus vähendada erinevusi eri liikmesriikide põllumajandustootjatele antava toetuse suuruses. Seoses finantsvahendite ümberjagamisega liikmesriikide vahel peaksid tulevase ÜPP põhitunnused olema tasakaal, õiglus ja pragmaatilisus, võttes arvesse põllumajanduse mitmekesisust ELis.

ÜPP keskkonnasäästlikumaks muutmine

Liikmesriikidele antakse nende maaelu arengu poliitika tugevdamist silmas pidades võimalus kanda vahendeid oma otsetoetuste eelarvest (I samm) üle oma maaelu arengu eelarvesse (II samm). Samas tuleks liikmesriikidel, kus otsetoetuse tase jääb alla 90 % Euroopa keskmisest, lubada kanda vahendeid oma maaelu arengu eelarvest üle oma otsetoetuste eelarvesse. Selliseid võimalusi tuleks pakkuda teatud piirides, ühekorruga ja kõnealuse määruse kogu rakendusperioodiks. Lisaks soovitab komitee komisjonil suurendada vahendite II sambast I sambasse ülekandmise paindlikkust 5 % tasemelt 10 % tasemele.

I samba keskkonnasäästlikkuse komponent on vahend, millega luua tugevam ja nähtavam seos otsetoetuste ja põllumajanduse toodetavate avalike keskkonnahüvede vahel. Bioloogilise mitmekesisuse säilitamine on keskne ülesanne, mis ei tulene mitte ainult eetilisest ja moraalsest kohustusest, vaid on ka pikas perspektiivis strateegilise tähtsusega. On ka piisavalt majanduslikke põhjuseid, miks kiiremini ja tõhusamalt tegutseda.

Il sambas tuleks kajastada tohutut põua, mullaerosiooni ja kõrbestumise probleemi ELi lõunapiirkondades ja Vahemere piirkonnas ning seetõttu soovib komitee koostada selle probleemi käsitlemiseks erimeetme. Samas tuleks arvesse võtta Euroopa põhjapoolsemates liikmesriikides põllumajandusmaade kuivendamiseks tehtavaid lisakulutusi.

Turg

Komitee tuletab komisjonile, parlamendile ja nõukogule meelde, et viimastel aastatel kogetud hindade äärmuslik volatiilsus viitab sellele, et vaja on tõhusamaid turujuhtimisinstrumente. Komitee kutsub ka üles nõudmise ja pakkumise paremale kooskõlastamisele ning turujõudude tasakaalustamisele toiduainete tarneahelas. Aluslepingu kohaselt on ÜPP üks eesmärk turgude stabiliseerimine. Turgude stabiilsus on oluline. Seepärast leiab komitee, et turuinstrumentide kogum peaks olema ambitsioonikam vältimaks suuri hinnakõikumisi.

Kuna 27-liikmelises ELis kontrollivad vaid 15 kaubandusketti juba 77 % toiduaineturust, on vaja teha jõupingutusi kaubandusliku pakkumise tasakaalustamiseks vastukaaluks kaubanduskettide turuvõimsusele. Komitee peab vajalikuks uurida, kas konkurentsioigus on piisav turgu valitsevate struktuuride ja kaheldava lepingupraktika vältimiseks.

On eluliselt tähtis tugevdada põllumajandustootjate ja nende organisatsioonide positsiooni toidutarneahelas, et tagada suurem kasum turgudelt. Komitee pooldab toote määratluse laiendamist tootjaorganisatsioonide, nende ühenduste ja tootmisharudevaheliste organisatsioonide tunnustamiseks. Samuti on ülimalt oluline kohandada ELi konkurentsieeskirju nii, et need võimaldaksid tootjaorganisatsioonidel ja ühistutel tugevdada oma turupositsiooni. Põllumajandustootjate mõjuvõimu suurendamiseks toiduainete tootmisahelas peab komitee vajalikuks luua tingimused vahetult põllumajandustootjate poolt hallatavate lühikeste tarneahelate väljatöötamiseks.

Komitee leiab, et ÜPP peab olema esmane vahend liitlassuhete sõlmimiseks tarbijatega, edastades rohkem teavet selle kohta, kuidas toiduained on kogu oma väärtusahela või olelusringi jooksul toodetud. Toodete jälgitavus peab olema tarbijate jaoks läbipaistev, sest tarbija võib olla Euroopa säästvama, keskkonnahoidliku ja kvaliteetsemat tööhõivet loova põllumajandustootmise parim liitlane.
